

Idéverkstad Gustavsfors den 15 mars 2015

Idéverkstad i Gustavsfors, Pjätteryds sn, Älmhults kmn på tema tillgänglighet

Deltagare:

Sven Käll, Björn Sjöstrand, Ingela Thulander, Sune Jönsson, Hans Förnander, Göran Widing, Thomas Franzen, Roland Johansson, Börje Sernefell, Bo Falck, Lars Henriksson, Dag Johansson, Douglas Thelin, Rune Larsson, Jan Lannér

Föredragande:

Sven Käll, Pjätteryds Hembygdsförening

Dagen började med en markvandring vid Gustavsfors som är en välbesökt plats på en ö i Helgeå. Alla fick möjlighet att bekanta sig med platsen och dess förutsättningar och behov av åtgärder. Efter en rundvandring på ön i Helgeå med sina välbevarade lämningar av lokala småindustrier, färgeri, såg, garveri och pappersbruk. Vid en dammlucka fanns även en så kallad ålakista. Platsen är väl underhållen med ett par grillplatser, informationsskyltar och ett TC. Medverkade gjorde även ägare till den för 20 år sedan nyuppförda vattenkraftstation. Efter fika i turbinhusets källare fortsatte vi mötet på Pjätteryds hembygdsgård.

Hur arbeta vidare med Gustavsfors

Diskussionen tog sin början i hur man skulle arbeta vidare med tillgängligheten vid Gustavsfors. Efter ett tag utkristalliserade sig följande:

1 Inventera vilka åtgärder som behöver göras för att uppnå ”rullstols” standard och prissätt detta. Inför detta bör FVO Gustavsfors bjudas in samt representant för Älmhults kommun och någon från Handikapprörelsens Idé- & Kunskaps Centrum i Kronoberg.

2 Efter fältinventering tas en plan fram för olika alternativa ambitionsnivåer vad gäller tillgänglighet och kostnader. Frågan om tillgång till marken bör klaras av med markägaren och samråd med LST i Kronoberg på hur de ser på de åtgärder man vill göra.

Parallellt med detta bör man undersöka vilka möjligheter som finns till finansiering av åtgärderna.

Från ett besöksmål till ett helhetsgrepp

När vi kom in på diskussionen om resurser till åtgärder och det nya landsbygdsprogrammet fick vi besked om att nästa programperiod var mer inriktad på teknik och innovation och mindre på besöksnäring kring natur- och kulturupplevelse.

En fråga kom upp - Vem gagnar de åtgärder som vi vill göra? Direkt är det FVO som kan gagnas och eventuellt näringsidkare inom besöksnäringen.

Diskussionen kom nu in på vilka möjligheter finns att övernatta och äta inom området. Något väletablerat bed and breakfast finns inte i närområdet. Utifrån den samlade kunskapen i de församlade kunde man inte erinra sig att inte finns etablerat i kommunen överhuvudtaget. Stuguthyrning på kortare och längre tider finns däremot. Någon klar överblick vilka resurser som finns saknades dock.

Vilket i sin tur övergick i en diskussion kring hur man knyter man ihop de miljöer vilka man vill tillgängliggöra. Detta ledde vidare till vilka möjligheter det finns att få vetskaper om dessa samt hur man skulle kunna bygga landsbygdsturism till detta.

Hembygdsföreningarnas vision

Att göra sina besöksmål kända och tillgängliga och därigenom också få ett skydd vilket ökar sannolikheten för att de bevaras. Besöksmålen utgörs av de olika kulturlämningar och de historier som är knutna till dessa. I visionen ingår att detta blir en del av bygdens utveckling och ett underlag för landsbygdens ”besöksentreprenörer” kring att Uppleva, fika och bo.

Åtgärder

Det finns mycket lokalhistoria och oregistrerade kulturlämningar som behöver synliggöras både för att få ett långsiktigt skydd och vara ett ben i landsbygdsturism. Det gäller här att få till ett samarbete mellan olika aktörer. Ryggraden i dagens besöksnäring utgörs av fritidsfisket. För att uppnå detta var en väg att:

- 1, HMF, Älmhults kommun och hembygdsföreningarna formulera ett uppdrag.
- 2, Undersöka möjligheten om delar av åtgärderna med att samla informationen och tillgängliggöra via karta detta kunde formuleras som en praktikplats vid Älmhults kommun för studenter vid Kristianstads högskola.
- 3, Se vilka möjligheter det finns att söka pengar för de åtgärder som behöver göras i fält.

Noder

Diskussion gick nu över till de möjligheter som kunde finnas kring den smalspåriga järnvägen mellan Delary och Strömsnäsbruk i väster. Genom detta skapas också en koppling till E4:an. Med utgångspunkt i Delary, Helgeå och

järnvägen så kan detta vara en början till att skapa tydliga noder¹ utifrån besöksmål.

Hallaryd

Efter Delary kommer nästa besök att vara i Hallaryd. Här finns bland annat en kulturstig längs Lillån anlagd på privat initiativ som behöver rustas upp.

Övrigt

Osby har ett bra GIS-system

Länsbygderådet i Kronoberg – vad kan de ha att erbjuda?

Nästa idéverkstad Delary den 3 juni klockan 9.00-12.00

Program för Delary den 3 juni klockan 9.00-12.00:

Samling vid loket i Delary klockan 9.00

Kort återkoppling från föregående möte:

1 Formulera uppdraget för praktik vid Älmhults kommun och 2 Har Södra medel att söka Jan L berättar hur det gått. 3 Inventeringen vid Gustavsfors – hur går planeringen?

Noden Delary

Presentation av tankarna kring att utveckla Delary till en nod för besöksnäringen runt natur och kulturturism.

Utveckla cykelvägen.

(<http://cyklabanvall.nu/en/top/smalspariga-jaernvaegar/delarybanan/>)

Värden att lyfta i Delary (Industriepok, militärhistoria)

Fika i Banken

När vi känner oss klara ute finns en lokal i banken från 10.00 vi kan disponera. Här sammanfattar vi sedan dagen och Douglas Thelin visar FMIS.

Andra frågor att ta upp:

Vad kommer i nästa landsbygdsprogram?

Finns åtgärder som delvis kan finansieras med Nokås-stöd?

Anmälan till Thomas Franzén. Thomas.franzen@almhult.se

¹ Detta skulle kunna utvecklas till ett ekomuseum som dessutom är ett internationellt känt begrepp. Det kan bygga på att man skapar ett nätverk med tematiska besöksmål som tillsammans bildar ekomuseum kring trä med tanke på möbelindustri, pappersbruk och företag som Brio, Gemla, Tarkett och naturligtvis IKEA mfl. Här finns också en koppling till Linnéuniversitetets inriktning. Se även Ekomuseum Bergslagen. En annan tråd är att knyta tillbaka till det som var skälet till Linnés olika resor i landet – undersöka vilka naturresurser som landet hade.